Karta modułu/przedmiotu

<table>
<tr><td rowspan="9">Wypełnia Zespół Kierunku</td><td colspan="5">Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Przygotowanie merytoryczne do prowadzenia pierwszych zajęć: PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA</td><td>Kod modułu: D.1</td></tr>
<tr><td colspan="5">Nazwa przedmiotu:
PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA</td><td>Kod przedmiotu: D.1/23</td></tr>
<tr><td colspan="6">Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł:
INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY</td></tr>
<tr><td colspan="6">Nazwa kierunku: PEDAGOGIKA</td></tr>
<tr><td colspan="6">Nazwa specjalności:
PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ/
PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA Z RESOCJALIZACJĄ NIELETNICH</td></tr>
<tr><td colspan="2">Forma studiów:
STACJONARNE</td><td colspan="2">Profil kształcenia:
PRAKTYCZNY</td><td colspan="2">Poziom studiów:
studia I stopnia</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rok / semestr:
I/2</td><td colspan="2">Status przedmiotu /modułu:
OBOWIĄZKOWY</td><td colspan="2">Język przedmiotu / modułu:
POLSKI</td></tr>
<tr><td>Forma zajęć</td><td>wykład</td><td>ćwiczenia</td><td>laboratorium</td><td>projekt</td><td>seminarium</td><td>inne (wpisać jakie)</td></tr>
<tr><td>Wymiar zajęć (godz.)</td><td>30</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Koordynator przedmiotu / modułu*	dr Joanna Nowak
Prowadzący zajęcia*	Prof. Marek Sokołowski, dr Joanna Nowak, mgr Bogumiła Salmonowicz
Cel kształcenia przedmiotu / modułu	Poznanie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej jako subdyscypliny pedagogiki, teoretycznych podstaw działalności opiekuńczo-wychowawczej, współczesnych i historycznych koncepcji wychowawczych.
Wymagania wstępne	-

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia dotyczące pedagogiki opiekuńczej, jej miejsce w systemie nauk oraz relacje do innych nauk; zna terminologię stosowaną w pedagogice opiekuńczo-wychowawczej w odniesieniu do działalności zawodowej.	K_W01
02	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące opieki, wychowania i kształcenia, ich społeczne, biologiczne i psychologiczne podstawy w kontekście działalności zawodowej.	K_W03
03	Zna i rozumie społeczne uwarunkowania różnych rodzajów struktur, więzi społecznych i instytucji życia społecznego oraz zachodzące między nimi relacje w odniesieniu do działalności zawodowej.	K_W06
04	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do interpretacji zjawisk społecznych charakterystycznych dla działalności opiekuńczo-wychowawczej związanej z kierunkiem studiów.	K_U01

05	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania złożonych i nietypowych problemów społecznych, edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych w praktyce zawodowej.	K_U02
06	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole w oparciu o przyjętą metodologię w naukach pedagogicznych z wykorzystaniem środków i narzędzi ICT.	K_U06
07	Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, analizować, interpretować oraz projektować strategie działań pedagogicznych i generować rozwiązania problemów pedagogicznych oraz prognozować przebieg ich rozwiązywania i przewidywać skutki tych działań.	K_U11
08	Potrafi motywować, inspirować i wspierać uczestników procesów pedagogicznych do rozwoju, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych.	K_U12
09	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, doskonalenia umiejętności, wyznaczania kierunków własnego rozwoju i kształcenia.	K_K01
10	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych; dba o dorobek i tradycje zawodu.	K_K04
11	Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współdziałania w grupie, współorganizowania pracy w zespole, wykazywania zaangażowania we współpracy z różnymi instytucjami wspierającymi działalność oświatową, terapeutyczną, kulturalną, pomocową i resocjalizacyjną.	K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

1. Pedagogika opiekuńcza jako dyscyplina naukowa - przedmiot zainteresowań pedagogiki opiekuńczej, funkcje, związek pedagogiki opiekuńczej z innymi dyscyplinami
2. Współczesne i historyczne koncepcje opieki i wychowania
3. Podstawowe pojęcia pedagogiki opiekuńczej: pomoc, wsparcie, ratownictwo, potrzeba, postawa
4. Struktura opieki: potrzeby ponadpodmiotowe, funkcje opiekuńcze, postawy opiekuńcze, sytuacje opiekuńcze, czynności opiekuńcze, atmosfera opieki
5. Potrzeby podopiecznego - właściwości i wybrane klasyfikacje ludzkich potrzeb, diagnozowanie.
6. Zakresy opieki - zróżnicowanie opieki ze względu na jej podmiot, przedmiot, charakter, przejawy w ciągu życia jednostki, zaspokajane potrzeby.
7. Kategorie opieki - rodzinna, moralna, społeczna, prawna i wychowawcza
8. Funkcje opieki - funkcja homeostatyczna - jej warstwa obiektywna i subiektywna, egzystencjalna, regulacyjna, usamodzielniająca, socjalizująca
9. Zasady opieki
10. Sylwetka opiekuna - wychowawcy
11. Systemy wsparcia dziecka i rodziny w Polsce i UE

Po każdym wykładzie następuje dyskusja na temat poruszanych treści. Premiowana jest aktywność studentów w tym zakresie. Wykładowca przyjmuje rolę moderatora dyskusji. Proponowane są autorskie propozycje rozwiązań danego zagadnienia, poruszanego w trakcie wykładu.

Ćwiczenia

1. Wkład pedagogów H. Radlińskiej, J. Cz. Babickiego, K. Jeżewskiego, J. Korczaka, K. Lisieckiego, H. Jordana w rozwój pedagogiki opiekuńczej.
2. Zjawisko sieroctwa dzieci - pojęcie sieroctwa, rodzaje sieroctwa, przyczyny mikro- i makrospołeczne sieroctwa, skutki sieroctwa.
3. Zespoły interdyscyplinarne wspierające potrzeby dziecka i rodziny.
4. Opieka i wychowanie w rodzinie.
5. Rodzina adopcyjna - podstawy prawne adopcji, adopcja zagraniczna, niepowodzenia i ich przyczyny, rola ośrodka adopcyjno –opiekuńczego.

6. Rodzina zastępcza - typy rodzin zastępczych, zasady funkcjonowania rodzin, rodzina zastępcza a rodzina adopcyjna, pogotowie rodzinne jako forma opieki nad dzieckiem.
7. Opiekuńczo-wychowawcza działalność szkoły.
8. Placówki wsparcia dziennego.
9. Organizowanie współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym, wolontariat.

Ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem metod aktywizujących; prezentacje projektów grupowych dotyczących postaci pedagogów przedmiotu i ich dorobku oraz wybranych form i instytucji opiekuńczo-wychowawczych. Studenci uczestniczą w wizytach studyjnych i/lub spotkaniach z praktykami, np. pedagogiem, wychowawcą, dyrektorem z wybranych placówek opiekuńczo-wychowawczych; wykonują zadania tematyczne, analizując różne przypadki; rozwiązują zadania problemowe.

Laboratorium

Projekt

Seminarium

Inne

Literatura podstawowa*	1. Dąbrowski Z., Pedagogika opiekuńcza w zarysie. Część pierwsza i druga. Olsztyn 2006. 2. Gajewska G., Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki. Zielona Góra 2009. 3. Gajewska G., Rodzinna opieka zastępcza z perspektywy województwa lubuskiego. Zielona Góra 2009. 4. Kelm A., Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej. Warszawa 2000. 5. Sendyk M., Społeczne przystosowanie dzieci z poczuciem sieroctwa społecznego. Kraków 2001. 6. Jundziłł E., Pawłowska R. (red.), Pedagogika opiekuńcza. Przeszłość, teraźniejszość –przyszłość. Gdańsk 2008. 7. Szczepańska M.(red.), Praca opiekuńczo-wychowawcza. Kontekst teoretyczny, Gdynia 2015. 8. Czasopismo: Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze
Literatura uzupełniająca*	1. Andrzejewski M., Domy na piasku. Domy dziecka. Od opieki nad dzieckiem do wspierania rodziny. Poznań 2007. 2. Badora S., Z zagadnień pedagogiki opiekuńczej. Tarnobrzeg 2006. 3. Becelewska D., Choroba sieroca. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze", 2007/5. 4. Wybrane zagadnienia e-edukacji, (red.),Leszek Rudak, Warszawa 2009
Metody kształcenia stacjonarnego	Wykład dyskusyjny, problemowy z prezentacją multimedialną, Ćwiczenia: praca w małych grupach, praca z tekstem, dyskusja, webinaria, wizyty studyjne i/lub spotkania z pracownikami instytucji opiekuńczo-wychowawczych.
Metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Z wykorzystaniem platformy edukacyjnej, np. MS Teams

* *Literatura może być zmieniona po akceptacji Dyrektora Instytutu*	
Metody weryfikacji efektów uczenia się	Nr efektu uczenia się/grupy efektów

Aktywność podczas zajęć, udział w dyskusji – analiza problemów wychowawczych, realizacja zadań edukacyjnych metodami aktywizującymi:	05,07
Praca w małych grupach w zakresie wybranych projektów z wykorzystaniem narzędzi komunikacji i nauki w e-learningu związanych z problematyką opiekuńczo – wychowawczą.	05,06,08,09,10, 11
Egzamin w zakresie problematyki realizowanej na zajęciach	01,02,03

Formy i warunki zaliczenia	Egzamin pisemny (test) – problematyka odnosząca się do zagadnień z wykładu – 50% Ćwiczenia - udział w pracach zespołów, prezentacje projektów, analizy i dyskusje dotyczące problemów opiekuńczo-wychowawczych – 50%

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin		
	Ogółem	W tym zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	W tym udział w zajęciach przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
Udział w wykładach	30	-	15
Samodzielne studiowanie	15	-	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach	30	20	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	15	10	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	20	20	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	14	5	
Udział w konsultacjach	1		
Inne			
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	125	58	15
Liczba punktów ECTS za przedmiot	**5**		
Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi	**2,2**		
Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1]	**0,6**		
Liczba punktów ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	**3,2**		

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo